Тыднёвік Магілёўскі

Тыднёвік Магілёўскі

№ 46 (110) 24-30 лістапада 2000 г. Кошт 50 руб.

Ганараваньня дастойныя найперш чытачы

У мінулыя выходныя ў Менску нарэшце адбыўся першы Фэстываль беларускай незалежнай прэсы, які да таго двойчы пераносіўся, бо ўлада не давала яму прытулку. Відавочна, што гатовасьць недзяржаўных журналістаў у такім разе сабрацца на свой Фэст у замежжы, сталася вынікам атрыманьня дазволу на прыстойнае памяшканьне ў цэнтры сталіцы.

Усё астатняе зрабілі самі журналісты: наладзілі цікавую выставу сваіх выданьняў, прадэманстравалі вынаходлівую іх прэзэнтацыю, правялі два дні ў прафэсійным і чалавечым кантактаваньні, абмеркавалі шэраг насьпелых праблемаў як рэдакцыяў, так і Беларускай асацыяцыі журналістаў.

Пасьпяховасьць Фэстывалю можна пацьвердзіць наступнай статыстыкай. Былі прадстаўленыя 46 выданьняў, прысутнічалі госьці з 4 краінаў. Імпрэзу і журналістаў віталі вядомыя палітыкі, прадстаўнікі інтэлігенцыі, прафсаюзаў, бізнэсу. Не абмінулі яго сваёй увагай маўкліва-ціхенькія супрацоўнікі прэсавых службаў адміністрацыі краіны.

На ўрачыстым паседжаньні былі ганараваныя лепшыя калектывы і журналісты. Спадарожныя сувэнірам і каштоўным падарункам (сьціплым у зьвязку з рэальнымі ўмовамі жыцьця) фармулёўкі амаль сярэч складаліся з словаў, якія характарызавалі ня столькі ўласна прафэсійныя якасьці журналістыкі, колькі яе месца і ролю ў найноўшай беларускай гісторыі: мужнасьць, непахіснасьць, адданасьць... У гэтым шэрагу, дарэчы, быў адзначаны і наш "Тыднёвік".

Разам з тым Фэстываль, сабраўшы ўсе выданьні ў адным месцы, міжволі паказаў, што ўласна беларускіх выданьняў сярод недзяржаўных газэтаў замала: "Наша Ніва", "Наша слова", "Пагоня" і "Тыднёвік". Значная частка сталічных і рэгіянальных газэтаў выдаецца па-руску, то бок (згодна Тэорыі Трансьляцыі Інтарэсаў, якую вывучае і прапагандуе адзін з нашых аўтараў) яны аб'ектыўна стаяць за чужыя інтарэсы. Сярэдзіну займаюць тыя, хто спавядае "плюралізм", які выглядае небясьпечным для здаровага арганізму, бо месьціцца ў "адной галаве"... Магчыма, што гэткае становішча ёсьць спадарожнікам пэрыяду станаўленьня недзяржаўнай прэсы. Усё зьменіцца, хочацца верыць, у лепшы бок, калі незалежная прэса сапраўды адчуе сваю незалежнасьць ад усяго, што ня ёсьць нацыянальнай адметнасьцю і ўласна прафэсіяй.

...Здымкі Дзяніса НОВІКАВА перадаюць настрой і зьмест некаторых момантаў Першага фэстывалю беларускай незалежнай прэсы, які адбыўся, як вы разумееце, насамрэч з самай важкай нагоды: у гэтай прэсы ёсьць надзейныя чытачы. Таму ўсе прызы і прыемныя словы найперш – вашы!

Генадзь СУДНІК

НОВЫЯ ЗЬВЕСТКІ Ў "СПРАВЕ Д.АБАДОЎСКАГА"

"Як памрэ, дык пахаваем..."

Гэтыя зьвесткі з прэсавай канфэрэнцыі аб апошніх абставінах у справе Дзьмітрыя Абадоўскага занатоўваюцца ў аўторак і, магчыма, што ў дзень друкаваньня газэты будуць адрозьнівацца ад таго, што ведама на сёньня. Застаецца толькі маліцца за тое, каб новыя зьвесткі былі абнадзейнымі для бацькоў хлопца і для ўсіх, каго хвалюе ягоны закратны лёс.

Пакуль жа мы можам спасылацца толькі на матэрыялы прэсавай канфэрэнцыі, якую 21-га лістапада арганізавалі і правялі старшыня мясцовай суполкі БХК Валеры Сёўка і афіцыйны адвакат сына, вядомы праваабаронца Сяргей Абадоўскі. Ва ўступе В.Сёўка паўшчуваў мясцовую журналістыку за пасыўную цікавасьць да тэмы сустрэчы, паколькі зь дзясятка запрошаных на яе адгукнулася менш паловы выданьняў. А звон, пра які пойдзе трывожная гаворка, зазначыў ён, звоніць і па кожным з нас...

Сустрэча з журналістамі была прысьвечаная расповеду аб матывах абвешчаньня Дзьмітрыем Абадоўскім (пра ягоную справу і судовыя паседжаньні ў гэтай сувязі "ТМ" падрабязна інфармаваў чытачоў увесь біежучы год) сухой галадоўкі, самай небясьпечнай для жыцьця, якая можа даць свой незваротны для здароўя чалавека вынік ужо на працягу тыдня. Абставіны гэтыя палягаюць у рэчышчы самой "справы Д.Абадоўскага", якая двойчы разглядалася рознымі судовымі складамі магілёўскага Цэнтральнага суда (судзьдзі С.Юрчанка і Г.Кужалева). Прысуд першага быў абскарджаны і заканамэрна адменены. Другое слуханьне дало той вынік, што доказы сьледзтва ўвогуле былі адхіленыя як незаконна атрыманыя, а справа вернутая на дасьледваньне. Спробы абарончага боку ў гэтай сувязі вызваліць Д.Абадоўскага "пад падпіску" выніку, аднак, не далі. Ніякага новага сьледзтва не вядзецца.

Тым часам чалавек працягвае вось ужо паўтары гады сядзець у жахлівых умовах сьледчай турмы. Пры тым, што на гэты конт, па словах праваабаронцаў, няма патрэбнага па закону абгрунтаваньня й нават адпаведнага пракурорскага рашэньня. Больш за тое: днямі хлопец, які, відаць, "дастаў" сваёй упартасьцю ў непрызнаньні віны і адстойваньні ўласнай чалавечай годнасьці ўсю магілёўскую пракурорска-міліцэйскую сям'ю, на 10 сутак "загрымеў" у карцэр за парушэньне рэжыму. Як вядома, гэтыя "парушэньні" за любымі кратамі (а за магілёўскімі, як сьцьвярджаюць дасьведчаныя людзі, тым больш) надзвычай лёгка правакуюцца самімі кантралёрамі і наглядчыкамі. Да ўсяго журналістам паведамілі, што "справа" кантралюецца... Радай бясьпекі. Ясна, што прычынай гэтага зьяўляецца прозьвішча – Абадоўскі. У такім разе ўлада "прайграць" ня можа. Максымум, на што яна здатная, – гэта пакінуць на баку Абадоўскіх маральную перамогу. Тым больш, што яна, магчыма, шчыра ня ведае, што гэта такое.

...Сяргей Абадоўскі склікаў прэсавую канфэрэнцыю пасьля спатканьня з сынам, сустрэчы з намесьнікам пракурора вобласьці Ф.Вайцэховічам і гутаркі з начальнікам сьледчай турмы палкоўнікам І.Осіпавым.

Сын настроены трымацца сваёй рацыі й адпаведна ў галадоўцы да канца. Намесьнік пракурора абяцаў прыняць са свайго боку "адпаведныя меры". Начальнік турмы зазначыў, што "калі хлопец памрэ, значыць пахаваем...".

P.S. Тым часам стала вядома, што другі падсудны ў гэтай жа справе, А.Новікаў, таксама абвесьціў галадоўку. На просьбу С.Абадоўскага, свайго грамадзкага прадстаўніка ў судзе, хлопец згадзіўся ўжываць вадкасьці, каб не рызыкаваць жыцьцём. Як прагучала на прэсавай канфэрэнцыі, адміністрацыяй турмы доктар да галадуючых не выклікаўся.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК праўных праблемаў

Збройнае беларускае паўстаньне ў лістападзе 1920 году на Случчыне было адказам беларусаў на палітыку зьнішчэньня нашай нацыянальнай дзяржавы, што праводзіла бальшавіцкая Масква, а таксама гэта быў адказ на польска-савецкія пляны падзелу Беларусі. 27 лістапада 1920-га першая беларуская дывізыя пайшла ў бой за вольную Беларусь. Беларускае войска было сапраўды Народным, бо, акром іншага, не хапала ў ім зброі ды амуніцыі. А вось паміралі людзі за радзімую старонку шчыра, бо ведалі, на што ішлі. Празь месяц ад пачатку паўстаньня, пасьля лякальных перамогаў і паразаў у баёх з адборнымі бальшавіцкімі атрадамі, частка тых, хто застаўся ў жывых, перайшла польскую мяжу й была абяззброеная палякамі. Аднак частка паўстанцаў засталася на Бацькаўшчыне, дзе арганізавалася ў партызанскія атрады ды ваявала за незалежнасьць яшчэ доўгія гады.

Магілёўскія дэмакраты замовілі на 26-ае адмысловую Сьвятую Імшу ў касьцёле Сьвятога Станіслава, каб памянуць тых, хто загінуў за нашую Волю ў далёкім 1920-ым.

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Клімавічы наведалі студэнты з Нарвэгіі і Швэцыі, будучыя журналісты. Праграма іхняга гасьцяваньня ў нас была вытрыманая ў лепшых савецкіх традыцыях. Ім паказалі мясцовую самадзейнасьць, павазілі па гаспадарках, папярэдне "прыбраўшы" тыя месцы... Перад вачыма студэнтаў паўстала краіна, тыповая ў сваёй "афрыканскай саўковасьці". Здаецца, будучыя замежныя журналісты апынуліся ў ролі пралетарскага пісьменьніка М.Горкага, якога правезьлі па савецкіх канцлягерах, дзе ён убачыў шчасьлівае жыцьцё зьняволеных. Пра што і напісаў... Невыпадкова, відаць, тутэйшая раёнка абавязалася надрукаваць студэнцкія ўражаньні на сваіх старонках.

У Магілёве адбылося паседжаньне прэс-клюба, наладжанага Міжнароднай фінансавай карпарацыяй (МФК). Яна вядомая тым, што наладжвае ў постсавецкіх краінах рынкавыя праекты. Яны, гэтыя праекты, мусяць паказваць грамадзтву, бізнэсоўцам і самой дзяржаве, што трэба рабіць дзеля разьвіцьця эканомікі. МФК ёсьць структурай, якую стварылі Міжнародны Валютны Фонд і Сусьветны Банк. На паседжаньні абмяркоўвалася, наколькі сёньня рынкавыя каштоўнасьці ў нас спраўджаныя, наколькі задзейнічаныя рынкавыя мэханізмы. Начальніца "рынкавага" аддзелу аблвыканкаму Ксенія Аўдзіевіч падчас свайго выступу стварала ўражаньне калі ня рынку, дык імклівага руху да яго. Прысутныя прадпрымальнікі й журналісты толькі з разуменьнем усьміхаліся: якраз зараз ідзе кампанія па перарэгістрацыі суб'ектаў гаспадараньня. І вось, у выніку "рынкавых памкненьняў" улады, гэтых суб'ектаў стала ўжо ўдвая меней, чым было ў 1996 годзе.

Што датычыцца харчаваньня ў вясковых школах, дык тут у нас асабліва цяжкае становішча. Калі аблвыканкамаўская камісія праверыла слаўгарадзкія СШ, то ўсяго толькі пацьвердзіла ўжо вядомае: крадуць і падманваюць. Напрыклад, у сталоўцы тамтэйшай СШ №1, паводле праверкі, не хапала прадуктаў аж на 40 мільёнаў рублёў з гакам. У Лапатіцкай СШ не дакладалі ў порцыі, замест соку выдавалі гарбату й г.д. Канешне, меры пакараньня былі прынятыя – адных дырэктараў звольнілі, іншых папярэдзілі, павароў аштрафавалі. Атрымліваецца, аднак, што калі ў сталоўцы няма нічога, акрамя гарбаты, а грошай на сок ніхто ня даў, то дзякуй і за гарбату. Калі выдаткавана мала мяса, то "недаўкладаньні" падаюцца натуральнымі. Менш было б крадзяжоў, калі б па-іншаму будавалася ўся сыстэма дачыненьняў чалавека зь дзяржавай. Пакуль чалавек – не галоўная каштоўнасьць у дзяржаве, камісіі будуць і надалей знаходзіць парушэньні, якіх менш ніколі ня стане.

У Бабруйскім тэатры драмы і камэдыі імя В.Дуніна-Марцынкевіча мясцовыя вяскоўцы адзначылі "прафэсійнае сьвята" працаўнікоў сельскай гаспадаркі. Была ў гэтым нейкая сымболіка, бо беларуская вёска сёньня – гэта і драма, і камэдыя адначасна. Калі больш дакладна вызначыць жанар, то, верагодна, трэба казаць пра трагіфарс. Сапраўды, калі людзі жывуць без заробкаў па паўгады, працуюць на тэхніцы, што развальваецца амаль на вачох, – тое трагедыя. А вось калі ўлады кажуць пра нейкі ўздым і мітычныя дасягненьні, пра нейкіх віртуальных "перадавікоў", – тут ужо цынічны фарс і каляcальны падман. Таму неістотна, што там прамаўлялі ў тэатры сельгасначальнікі, і што ім адказвалі заранёў прызначаныя "перадавікі".

Упраўленьне фінансовых расьсьледваньняў выкрыла продаж буйной партыі свіньняў "налева". Клічаўскія саўгасы "Ольса" і "Дабраволец" прадалі прыватнай асобе статак колькасьцю 420 жывёлаў. Што ў тым дрэннага? Продаж адбыўся легальна, гаспадаркі ўсё зафіксавалі ў сваёй дакумэнтацыі. Аднак, як высьветлілася, сёньня пакупнік павінен быць зарэгістраваны як падаткаплацельшчык. Між тым дзяржаве саўгасы здалі па некалькі тонаў мяса, і пакуль цалкам не атрымалі ад яе грошай. А прыватная асоба разьлічылася адразу ж, і нават па больш высокіх коштах, чым дзяржаўныя. Цяпер і грошы тыя адбяруць, і кіраўнікоў пакараюць. А вёска застанецца гібець...

У нашым дзяржунівэрсытэце выступаў зь лекцыямі Марэк Дамброўскі, адзін з чальцоў каманды славутага польскага рэфарматара Лешэка Бальцэровіча. Ён з калегам, магістрам эканомікі Рафалам Антчакам, распавядаў студэнтам, як Польшча за некалькі гадоў здолела выйсьці з багны эканамічнай і палітычнай крызы, у якую зацягнуў яе камунізм. Распавялі яны пра "шокавую тэрапію", пра зьмяненьні макраэканамічных паказчыкаў, пра паляпшэньне жыцьцёвага ўзроўню канкрэтных людзей. Нашыя студэнты мусілі толькі слухаць і параўноўваць. Шкада, што гэтыя параўнаньні відавочна не на карысьць Беларусі.

Да сустрэчы, Сымон Глазштэйн.

Цяжкі лёс Адраджэньня

У гэты дзень чатыры гады назад у краіне зьдзейсьніўся Акт, які ў дэмакратычным асяродзьдзі і эўрапейскіх структурах атрымаў вызначэньне дзяржаўнага перавароту. Наступствам рэфэрэндуму-96 аб "зьменах у Канстытуцыі" і згоды тагачаснага кіраўніцтва Вярхоўнага Савету (С.Шарэцкі і В.Новікаў пры ўдзеле старшыні Канстытуцыйнага Суда В.Ціхіні) пад націскам начнога "крамлёўскага палітычнага дэсанту" у складзе Сялязьнёва, Чарнамырдзіна і Строева сталася адкліканьне Вярхоўным Саветам подпісаў пад дэпутацкім ініцыяваньнем імпічмэнта прэзыдэнту і, назаўтра, разагнаньнем законна абранага вышэйшага заканадаўчага органу краіны. З тае пары распачаліся многія праблемы ў нашай краіне, што цягнуцца да сёньня. Пра некаторыя зь іх разважае наш аўтар.

Канец XX стагодзьдзя прынес нямала сюрпрызаў як скептыкам, так і рамантыкам. У шэрагу глябальных пераменаў лёс Беларусі – далёка ня самая прыкметная зьява, але наш, у нечым арыгінальны, вопыт можа стаць цікавым для іншых паняволеных народаў. Хоць сам тутэйшы "экспэрымэнт" яшчэ далёка не завершаны.

Ягоны пачатак прыйшоўся на канец 80-х – першую палову 90-х гадоў і быў названы нацыянальным Адраджэньнем. Асаблівасьць яго ў тым, што Адраджэньне разумелася ў першую чаргу як палітычны працэс, як вяртаньне да традыцыяў ВКЛ і БНР. Тое, што ВКЛ не было чыста беларускай краінай, а БНР засталася хутчэй сымбалічнай, чым рэальнай дзяржавай, надавала адраджэнцам рамантызму, натхняючы старадаўнімі рэмінісцэнцыямі, але не гарантавала рэальных палітычных выгодаў.

Палітычная незалежнасьць ёсьць вышэйшая, апошняя ступень нацыянальнага самасьцьвярджэньня, якой звычайна папярэднічае вялікая інтэлектуальна-культурніцкая праца, шырокі сацыяльны рух і сур'ёзныя эканамічныя падставы. А на Беларусь незалежнасьць звалілася зьверху, амаль "па разнарадцы". Таму пытаньні кшталту: "А навошта яна, вашая незалежнасьць, патрэбная?" альбо "Ці дасьць яна больш каўбасы?" – вельмі дакладна характарызавалі непадрыхтаванасьць народу да самой ідэі дзяржаўнага сувэрэнітэту. Незалежнасьць Беларусі далася не як заслужаны вынік народных намаганьняў, а як аванс, які яшчэ трэба асэнсаваць і адпрацаваць.

Ненатуральнасьць беларускай сытуацыі спарадзіла й віхлясты шлях Адраджэньня, калі аптымізм-91 скончыўся драмай-96. Амаль заканамэрна, бо па клясыфікацыі чэскага філёзафа М.Гроха, у руху нацыяў да сувэрэнітэту выдзяляюцца тры этапы: элітарна-творчы, адукацыйна-масавы і ўласна палітычны. Дык вось, на Беларусі другі этап, які яшчэ далёка ня быў завершаны, раптоўна, воляй улады, вымушаны быў спыніцца, а да трэцяга справа, як бачым, не дайшла зусім.

Палітычнае фармаваньне грамадзтва распачалося адначасова з адукацыйна-асьветніцкім пэрыядам, а таму "перашкодай" у нацыянальным усталяваньні сталася мова. Яе рэжым "ліквідаваў" праз сумна вядомы рэфэрэндум-95, умела скарыстаўшы на той час даволі негатыўнае стаўленьне да мовы вялікай часткі насельніцтва. Гэтаму фэномэну ёсьць тлумачэньне: за шмат гадоў савецкай улады беларушчына канчаткова была загнаная ў літаратурна-фальклёрную "вясковую" рэзэрвацыю, па дарозе згубіўшы прыкметы сваёй насамрэч элітарнасьці, сучаснасьці і сацыяльных пэрспэктываў. Для паспалітага люду яна стала атаясамлівацца зь "дзярэўняй" і эстэтычным прымітывам. А напачатку 90-х алергія да мовы зьвязвалася з палітыкай БНФ, супраць якой уся прэса, тэлебачаньне, улада, спэцслужбы вялі масіраваны несумленны наступ. Аднак жа менавіта БНФ шматкроць павялічыў колькасьць носьбітаў беларушчыны ў родным Краі. У той жа час мова, жорстка "прыкрутая" да палітыкі, не магла расьці вольна і шырока, а новых абсягаў для росквіту і пашырэньня зоны ўплыву і ўжываньня была пазбаўленая.

Як ні дзіўна, прыход да ўлады А.Лукашэнкі і сыход беларушчыны ў падпольле ў стратэгічным пляне выглядае карысным. Дзесяцігадовай даўніны шлях прымусова-адміністрацыйнай беларусізацыі (а менавіта так гэта было пададзена ўладай грамадзтву) у сытуацыі антыбеларускіх настрояў і нізкага сацыяльнага рэйтынгу мовы й ня мог стаць плённым. Сёньняшняе ж непрыняцьце любым нармальным чалавекам таго "калгасна-саўковага" стылю жыцьця, які цяперашні рэжым навязвае грамадзтву, прыкметна пашырае шэрагі прыхільнікаў і нават адэптаў беларушчыны. Усё часьцей мова атаясамляецца з урбаністычнай (гарадзкой) культурай і сучасным мастацтвам, зь перадавой навукай і элітарнай адукацыяй, з прагрэсыўнымі сацыяльнымі і палітычнымі тэхналёгіямі. Прыхільна ставяцца да мовы, згодна апошняму перапісу насельніцтва, больш за 40%. Пакуль – ня большасьць, але вельмі важка, што ў гэтых "працэнтах" шмат сучаснай, выхаванай, адукаванай моладзі. Яна валодае альбо цікавіцца інфармацыйна-кампутарнымі тэхналёгіямі, шоў-бізнэсам, сацыяльна-гуманітарнымі і духоўна-рэлігійнымі праблемамі. А чым больш беларушчына будзе распаўсюджаная сярод рокераў і хакераў, мэнэджэраў і сьвятароў, журналістаў і актывістаў недзяржаўных арганізацыяў, тым больш у яе шанцаў ня проста выжыць, а вярнуцца туды, дзе ёй месца ад Бога – у штодзённае нармальнае жыцьцё прыстойнага грамадзяніна. Спачуваньне і чаканьне (бо пэрыяд нацыянальнай няпэўнасьці яшчэ можа цягнуцца колькі гадоў) тут не дапамогуць. Ратаваньне ў тактыцы "малых справаў" – у сваім доме і сям'і, у прафэсіі і сяброўскім асяродку, у хобі і на экране кампутару, у царкве і касьцёле. Паўсюднае ўжываньне мовы і дэманстрацыя прыстойнай беларушчыны ёсьць той тактыкай, якая ў сёньняшняй сытуацыі найбольш эфэктыўная і мэтазгодная. Урэшце рэшт, тое і адбываецца вакол ўжо некалькі гадоў, аднак ня ў тых маштабах, як таго хацелася б...

І ўсё ж, становішча не такое безнадзейнае, як 20 год назад, хаця і не такое рамантычнае, як 10 год таму. Думаю, што "халодны душ-95-96" і спароджаныя ім зазімкі апошніх гадоў не прайшлі для грамадзтва дарма. І ў нашае жыцьцё рана ці позна вернецца вясна. А да яе трэба падрыхтавацца значна лепш, чым да кароткай і нявыкарыстанай папярэдняй. Тым больш, што яна можа стацца апошнім эпізодам нацыянальнага Адраджэньня ў сучаснай эўрапейскай гісторыі... Як гаворыцца, дай-та Бог!

В.АЎРАМЕНКА

З надзеяй на разуменьне і салідарнасьць

Учора магілёўскія прыватныя прадпрымальнікі, большасьць якіх непасрэдна гандлюе на гарадзкіх рынках, правялі аднадзённы страйк. Зачыненыя шапікі, незанятыя палаткамі кірмашовыя пляцоўкі і разгубленыя пасярод гэтага выпадковыя пакупнікі нагадалі мінулагоднія "кірмашовыя карцінкі". Тады, дарэчы, выступы прадпрымальнікаў за свае правы скончыліся частковай перамогай "сярэдняга клясу" над уладай. Частковай, бо асноўная праблема не была вырашаная тады і наўрад ці будзе вырашаная цяпер. Праблема ж у тым, што ўлада, усьлед за сваім правадыром, ня першы год дэманструе зайздросную ўпартасьць у сваёй непавазе да вольнай працы.

Гэтым разам прыватнікі патрабуюць карэкціроўкі чарговага ўрадавага рашэньня аб новым мытным падатку на тавары з так званых "трэціх краінаў". Пры ўмове ягонага захаваньня кошты на нашых кірмашах рэзка падскочаць уверх практычна на ўсе тавары, акрамя расейскіх. Тавары ж зь іншых краінаў (паколькі далёка ня ўсё, чым цікавяцца пакупнікі, вырабляецца і прывозіцца з Расеі) цяпер мяркуецца абкладаць дадатковай мытнай аплатай. Новы парадак да таго ж дае кантрольным ведамствам дадатковыя магчымасьці націску на прыватнікаў, штрафаваньня іх й нават ліквідацыі (добра, што пакуль не фізычнай).

Заўважым, што прыватнікі з дапамогай страйку ня толькі выступілі ў абарону сваіх праваў, але й сумленна папярэдзілі грамадзтва аб магчымым (вымушаным) падвышэньні кірмашовых цэнаў. Урад сьцьвярджае пра сваю няспынную клапатлівасьць аб народзе...

Напярэдадні ўчорашняга страйку прадпрымальнікі паінфармавалі ўладу аб тым, што не адступяць. Яны гатовыя, калі патрабаваньні ня будуць прынятыя, прадоўжыць скаардынаваныя па ўсёй краіне акцыі пратэсту, разьлічаныя на некалькі дзён, тыдняў і нават месяцаў.

Прадпрымальнікі пры гэтым чакаюць разуменьня і салідарнасьці з боку грамадзянаў.

Уласная інф.

ПРАВААБАРОНЧЫ БЮЛЕТЭНЬ

Абарані Сябе Сам

Сёньня праваабаронцы прапануюць нашым чытачам працяг рэкамэндацыяў, сфармуляваных імі пасьля ўзаемадачыненьняў з сучаснай беларускай карнай сыстэмай. Мінулым разам распавядалася пра тое, як трэба сябе паводзіць падчас затрыманьня й пасьля, у міліцэйскім пастарунку. Любое сутыкненьне з сыстэмай непрыемнае і небясьпечнае. Аднак самае цяжкае пачынаецца за кратамі, калі чалавек знаходзіцца ў поўнай ізаляцыі ад таго нармальнага становішча, у якім быў толькі што. Тут асабліва важна не згубляць духу і ведаць усё, на што даюць надзею нават беларускія законы...

Як паводзіць сябе падчас судовага разьбіральніцтва

Урэшце, пасьля афармленьня пратаколу аб адміністратыўным затрыманьні й іншых папераў (міліцэйскага рапарту аб Вашым затрыманьні, пратаколу аб канфіскацыі рэчаў і дакумэнтаў, улётак, аўдыё- ці відэакасэтаў з запісам якойнебудзь акцыі й да т.п.), са зьместам якіх Вы можаце азнаёміцца на працягу ўсяго адміністратыўнага працэсу, начальнік міліцыі звычайна прымае рашэньне аб накіраваньні справы ў суд.

Вас могуць адвезьці ў суд адразу, а могуць, даўшы павестку, адпусьціць дахаты. Памятайце, што на выклік па тэлефоне ці па павестцы, якую Вам даслалі як звычайны ліст, у суд ці ў міліцыюісьці ня трэба. У павестцы абавязкова павінна быць пазначана: хто, куды, зь якой нагоды і ў якой якасьці Вас выклікае. Вы павінны атрымаць адпаведны выклік толькі "под расписку" ці ў выглядзе заказнога ліста. І яшчэ важная дэталь: ніколі не прыходзьце ў суд ці ў міліцыю пасьля атрыманьня павесткі без свайго прадстаўніка ці адваката!

Што трэба памятаць на судзе:

1. Паклапаціцеся, каб Вы добра выглядалі.

2. Паводзьце сябе вытрымана й кіруйцеся лёгікай. Не давайце рэплікаў "зь месца" – будзе толькі горш.

3. Запісвайце, што Вам трэба. Можаце весьці падчас пасяджэньня аўдыёзапіс – на гэта дазволу судзьдзі пытацца ня трэба.

4. У сваім выступе абапірайцеся не на эмоцыі, а на факты: Вам трэба, каб суд прызнаў Вашу рацыю.

5. Перш чым пісаць наглядную скаргу – зьвярніцеся да свайго адваката (прадстаўніка): ці пойдзе на карысьць?

6. Калі прыйшла адмова зь першай наглядальнай інстанцыі – пішыце наступную скаргу ў Вярхоўны суд. Калі не дапамагло, можна абскардзіць сваю справу ў Камітэт ААН па правах чалавека. Вам дапамогуць гэта зрабіць у любой грамадзкай праваабарончай арганізацыі (Беларускі Хельсінскі Камітэт, Магілёўскі праваабарончы цэнтар, Свабодны прафсаюз Беларускі й інш.).

За свае правы ў турме трэба змагацца

Уявім найгоршае – суд прызнаў Вас вінаватым і вызначыў меру пакараньня – колькі суткаў зьняволеньня. Хутчэй за ўсё, Вашай вязьніцай будзе спэцыяльны прыёмнік-разьмеркавальнік. Наконт таго, як трэба сябе ў ім паводзіць, прапануем наступныя парады.

1. Адразу па прыезьдзе туды запатрабуйце ў дзяжурнага афіцэра, каб ён азнаёміў Вас з Вашымі правамі й абавязкамі, у адпаведнасьці з арт. 34 Канстытуцыі. Калі Вас зьбілі яшчэ ў пастарунку, абавязкова патрабуйце, каб выклікалі "хуткую", бо трэба зафіксаваць зьбіцьцё. Калі Вы пачуваецеся дрэнна – таксама патрабуйце выклікаць лекара. У выпадку адмовы патрабуйце паперу й аловак. Гэтыя "інструмэнты" стануць Вашымі галоўнымі аргумэнтамі ў барацьбе за свае турэмныя правы.

Наогул, адміністратыўна арыштаваны мае права: 1) на бясплатнае мэдыцынскае абслугоўваньне; 2) на звароты з заявамі й скаргамі ў органы дзяржаўнай улады – суд, пракуратуру, адміністрацыю спэцразьмеркавальніка й г.д.; 3) на інфармацыю – атрымліваць газэты й часопісы, у т.л. недзяржаўныя; 4) мець прылады асабістай гігіены – шчотку і парашок для зубоў, мыла, аднаразовыя прыстасаваньні для галеньня, туалетную паперу й г.д.; 5) раз на тыдзень памыцца – у лазьні ці душы.

Трэба заўважыць, што вышэйпададзены няпоўны пералік правоў – гэта вытрымка з прыказу МВД СССР №356 ад 1971 году (!), якім па сёньня рэгламэнтуюцца правы й абавязкі адміністратыўна арыштаваных у Беларусі. Фактычна ж, стан справаў з правамі грамадзянаў, арыштаваных па адміністратыўных справах (а гэтыя людзі – не злачынцы!), у нашых спэцразьмеркавальніках ані не набліжаецца нават да парамэтраў савецкага міліцэйскага прыказу.

У якасьці прыкладу можна прывесьці ўмовы ўтрыманьня ў Магілёўскім аб'яднаным спэцпрыёмніку-разьмеркавальніку, якімі яны былі ў лістападзе 1997 году. Тады там адбывалі свае суткі некалькі нашых грамадзкіх і палітычных актывістаў.

Па-першае, з правіламі ўтрыманьня там нікога не знаёмілі. У адказ на адпаведнае запытаньне супрацоўнікі разьмеркавальніка спасылаліся на ... сакрэтны прыказ МВД СССР.

У невялікіх камэрах утрымлівалася звычайна па 4 чалавекі. Сталоў і стульяў не было. Ніякіх газэтаў, ня кажучы пра туалетную паперу, таксама. Спаць можна было толькі на голых нарах, што займалі большую частку камэры, і тады, калі ўсе ўтрыманцы ляжалі тварам у адзін і той жа бок. Адсутнічала вэнтыляцыя, хоць вэнтыляцыйныя вакенца мелася. Харчы давалі раз на дзень (абед), альбо ўвогуле праз дзень. Калі не было абеду, арыштантам прапаноўваўся чорны хлеб, па палове бохана кожнаму. Усе, хто яго каштаваў, спазналі болі ў жываце й пякоту ў горле. На сьняданак і на вячэру штодзень давалі па стакану кіпятку, у 2-х стаканах на ўсіх.

Неабходна адзначыць, што ў камэрах заўсёды была напаўцемра, бо асьвятленьне вельмі тусклае, і да таго ж адзінае вакно "зашытае" шклоблёкамі й лістом з мэталу.

Тым ня менш, нават у гэтых нялюдзкіх умовах, карыстаючыся выдадзенымі адміністрацыяй алоўкамі даўжынёю ня больш за 3 сантымэтры, Сяргей Абадоўскі й Валадар Цурпанаў складалі на адрас пракурора й начальніка гэтага ж спэцразьмеркавальніка па некалькі скаргаў на дзень. У выніку, С.Абадоўскага выклікаў намесьнік начальніка вязьніцы й азнаёміў арыштанта зь ягонымі правамі й абавязкамі паводле прыказу ўзору 1971 года. Пазьней, пасьля ягонага тэлефанаваньня родным, спадару Сяргею перадалі з волі газэты й гігіенічныя прылады. Што тычыцца В.Цурпанава, дык ён дамогся таго, каб усіх ягоных сукамэрнікаў выводзілі штодзень на прагулкі й дазволілі памыцца ў душы.

Выснова тут адна: змагацца за свае правы неабходна ў, здавалася б, зусім невыносных умовах.

Каардынатар Бюлетэню – Сяргей АБАДОЎСКІ
Дакумэнтальнае забесьпячэньне – С.АБАДОЎСКІ, У.КРАЎЧАНКА, А.АЛЕКСАНДРОВІЧ
Рэдактар – Аляксандар АЛЕКСАНДРОВІЧ

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Мсьціслава

Кожная больш-менш значная мясцовасьць мае свае, толькі ёй уласьцівыя адметнасьці. *Іншым разам, на жаль, яны бываюць жахлівымі.*

Днямі ў адной зь вёсак 35-гадовы сын да таго зьбіў падчас сумеснага выпіваньня гарэлкі свайго бацьку, што дактары не змаглі ўратаваць чалавека. Такія дзікія выпадкі ў раёне апошнім часам нярэдкія, што і штурхае разважаць пра мясцовыя асаблівасьці.

...з Чэрыкава

Самыя актыўныя ў раёне неплацельшчыкі за карыстаньне электраэнэргіяй – камунальшчыкі, бюджэтныя арганізацыі і, зразумела, калгасы.

Мясцовыя энэргетыкі пачалі прымяняць супраць найбольш вінаватых так званае часовае адключэньне электрычнасьці. Аднак справа ня ў тым, што нехта праяўляе фінансовую недысцыплінаванасьць. Электрычнасьць можна адключыць усім і надоўга – грошай ад гэтага ў ведамстве не пабольшае, бо іх няма ў спажыўцоў.

Андрэй КУЗЬМІН

...з Шклову

Па школах раёна працягваецца збор подпісаў пад лістом да Лукашэнкі з просьбай падвысіць настаўніцкія стаўкі.

Шмат хто ня ставіць сваіх аўтографаў. Адны – па прычыне таго, што ня вераць у дзейснасьць такой паперы. Іншыя – з-за страху. А мясцовыя вострасловы называюць гэтае "хаджэньне да Лукашэнкі" шэсьцем прасіцеляў, якія не патрабуюць свайго, а пакорліва просяць зьвярнуць увагу на іхнае бядотнае становішча.

Такое ўражаньне, што нехта адмыслова палюе за дабрабытным станам мясцовых падатковых інспэктараў.

Нядаўна ў горадзе ў інспэктара гэтай установы скралі толькі што прыдбаны ім аўтамабіль, зразумела, замежнай маркі. Год таму такая ж страта напаткала ягонага калегу.

Мясцовыя актывісты ТБМ у заўтрашнюю суботу ладзяць літаратурную вечарыну з нагоды юбілею Уладзімера Караткевіча.

На яе запрошаныя вучні школаў разам з настаўнікамі. Ці зьявяцца апошнія на імпрэзу – невядома, бо занятыя зараз (чытай першую інф.) зусім іншымі клопатамі.

Аляксандар ШЧАРБАК

...з Глуску

У школах раёну вядзецца збор подпісаў пад заяваю з патрабаваньнямі да кіраўніцтва краіны.

Настаўнікі патрабуюць павелічэньня заробкаў у адпаведнасьці з законам аб адукацыі. Свае подпісы паставілі ўжо супрацоўнікі даволі вялікай колькасьці ўстановаў. Сабраныя подпісы перадаюцца ў райкам прафсаюзу работнікаў адукацыі й навукі.

У Глускай сярэдняй школе №2 дзеці навучаюцца ў памяшканьнях з пашкоджанымі сталамі й стульямі, папсаванымі форткамі й пры слабым асьвятленьні.

У сувязі з аварыйным станам была зачыненая школьная майстэрня. Навучэнцы вымушаныя бегаць у прыбіральню на вуліцу, а самыя малодшыя школьнікі карыстаюцца агульным туалетам, без звычайнага разьмежаваньня на "М" і "Ж". І ўсе гэтыя цяжкасьці – з-за недастатковага фінансаваньня адукацыйных установаў.

Ігар КІРЫН

...з Асіповічаў

Жыхары пасёлку Ялізава адмаўляюцца аплочваць рахункі за ацяпленьне сваіх дамоў.

Справа ў тым, што некалькі дзён у кастрычніку, калі ацяпленьне пайшло ў кватэры, раённае аб'яднаньне жыльлёвакамунальнай гаспадаркі палічыла за цэлы месяц. Таму ў дасланых ялізаўцам рахунках за ацяпленьне былі прастаўленыя занадта вялікія сумы. Да таго ж, у згаданыя кастрычніцкія дні батарэі ацяпляліся толькі некалькі гадзін на суткі.

Сябра саюзу кампазытараў, мясцовая знакамітасьць Віктар Шышкавец заўтра будзе ... чаць 40-годзьдзе се... дзейнасьці.

На імпрэзе ... туры чакаюц... тацкіх калекты... і Бабруйску. В... тра прыйдуць... мясцовага ТБМ... гу сваёй кар'е... разам з гал... "Запаветы ... песьняў па...

Ры...

МУЗЫЧНАЯ ГАСЬЦЁЎНЯ "ТМ"

Моладзь глядзела канцэрт. Міліцыянты несьлі службу

20-га лістапада ў Магілёве адбылася прэзэнтацыя новага альбому "Тры чарапахі" выбітнага беларускага рок-гурта "N.R.M.". Такім чынам, "чарапашыя бягі", як ласкава назвалі гэтае турнэ ў апошнім нумары газэты "Навінкі", нарэшце дабеглі й да нашага гораду.

Прэзэнтацыя адбылася ў канцэртнае залі Палаца піянэраў. Напярэдадні былі распрададзеныя больш за паўтысячы квіткоў, – заля была перапоўненая моладзю. Цікавы факт: на канцэрт намагаліся патрапіць прадстаўнікі БПСМу, але пры гэтым яны чамусьці патрабавалі для сябе зьніжку на 50%. Аднак ім у ветлівай форме патлумачылі, што сярод арганізатараў імпрэзы іхная арганізацыя не прадстаўленая, а таму яны павінны, як і ўсе астатнія, аплаціць поўны кошт квіткоў. Не абыйшоўся канцэрт і без прысутнасьці так званых "тихарей", якія нібыта сачылі нейкую магчымую крамолу.

Адпачатку ў залі зьявіліся 6 міліцыянтаў, які прайшліся паміж крэсламі, аглядаючы моладзь. Потым, калі ўжо музыкі заводзілі публіку, яны зноў апынуліся сярод гледачоў, і не дарма, бо іх чакала ўдача: нехта непадалёк ад сцэны ўзьняў два бел-чырвона-белыя сьцягі. З гэтага моманту для арганізатараў "канцэрт" працягваўся ў асобным пакойчыку.

На жаль, у нас сёньня няма розьніцы паміж палітыкай і культурай. А таму атрымалася так, што гледачы, узьняўшыя нацыянальныя сьцягі падчас канцэрту, папросту "падставілі" арганізатараў, бо апошнія пры продажы квіткоў усіх папярэджвалі аб тым, каб не выкарыстоўвалі сьцягоў. Цяпер, як тое ня крыўдна, правядзеньне падобных моладзевых фэстаў у Магілёве – маю на ўвазе беларускіх – пад вялікім пытаньнем.

Аднак, пакуль пакутвалі арганізатары, у залі доўжыўся канцэрт. Як заўсёды, "N.R.M." паказаў вельмі добрую й насычаную праграму. Музыкі выканалі ўсе кампазыцыі з новага альбому, а таксама ў дадатак некалькі песень з "Пашпарту". Увогуле, як яны заўважылі пасьля канцэрту, гурт атрымаў задавальненьне ад якасьці ўласнага гучаньня, ад запоўненай і ўдзячнай залі. Не сапсавалі настрою нават некаторыя зачэпкі міліцыянтаў.

Напрыканцы музыкі раздалі свае аўтографы й нават сфатаграфаваліся з тымі, хто меў такое жаданьне. Шкада толькі, што большасьць аўтографаў ім давялося ставіць не на дысках ды касэтах, а на квітках ды нататніках, бо ўсю музычную прадукцыю, якой гандлявалі падчас канцэрту ў холе палацу, дзядзькі ў пагонах арыштавалі...

Пасьля канцэрту хадзілі чуткі, што нават не абыйшлося без арыштаў і сярод гледачоў. Праўда, не магу пацьвердзіць сапраўднасьць гэтае інфармацыі.

Дзяніс НОВІКАЎ
Фота аўтара

Для іх гэта неверагодна

"Проста неверагодна, што акурат у той тыдзень, калі Беларусь мае сьведчыць перад Камітэтам ААН супраць катаваньняў, беларускія ўлады перакрылі свой ранейшы рэкорд у парушэньні правоў чалавека, арыштаваўшы маладых людзей *(у часе акцыі "Пераменаў!" – "ТМ")* за мірныя пратэсты", – заявіла міжнародная праваабарончая арганізацыя Amnesty International.

"Міжнародная Амністыя" трактуе затрыманых маладых людзей як вязьняў сумленьня. Каля 50-ці чалавек паўсталі ці паўстануць перад судом. Ім пагражае да 15-ці дзён адміністратыўнага зьняволеньня, підэрам – крымінальныя абвінавачваньні. Amnesty International атрымала зьвесткі аб тым, што пры затрыманьні і загрузцы ў спэцмашыны міліцыянты дубінкамі зьбівалі некаторых дэманстрантаў.

"Беларусь павінна зразумець, што ганебнае ўжываньне сілы ў такой ступені супраць маладых людзей, многія зь якіх непаўнагадовыя, ніяк не палепшыць без таго сапсаваны імідж краіны на міжнароднай арэне. Такія жахлівыя карціны абсалютна несумяшчальныя зь міжнароднымі абяцаньнямі Беларусі наконт абароны правоў чалавека" – заявіла "Міжнародная Амністыя".

Паводле інф. агенцыяў

...Замест тапалінага пуху

Магілёўскія эколягі распачалі акцыю "Каштан". Вучні трох мясцовых школ разам з выкладчыкамі на заклік эколягаў сабралі амаль паўтонны каштанаў. Звычайна яны гніюць у лужынах ці згараюць у кучах смецьця. Гэтым разам каштанам "пашчасьціла". Сабраныя 3 мяхі, 4 пакеты і 2 скрыні стануць асновай для закладкі каштанавага пітомніку. Усе ведаюць, як гарады ў нас засаджваліся таполямі, ад чаго істотна павялічылася праца двornікаў, ды й для астматыкаў гэта не прынесла нічога добрага. Мясцовы зеленгас, які прыняў сабраны ўраджай, паступова будзе замяняць таполі каштанамі.

Акцыю наладзілі актывісты прыродаахоўнай справы, што ўтвараюць зараз экалягічны інфармацыйны цэнтар "Энда". Па словах лідэра новай грамадзкай ініцыятывы Дзяніса Загараднюка, каштаны – вельмі карысныя дрэвы. Яны ня толькі вылучаюць кісларод, але і абараняюць вуліцы ад шкодных выкідаў аўтатранспарту, якія, на думку эколягаў, забруджваюць паветра на 25%.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Кадравы пераварот па-крычаўску

Даведка. *Белянкоў Барыс Якаўлевіч – былы старшыня калгаса "Сацшлях" (в. Іванаўка), былы першы намесьнік старшыні Крычаўскага райвыканкаму, кіраўнік райсельгасхарчу (звольнены летам бягучага году), былы кандыдат на дэпутаты Вярхоўнага Савету Беларусі, былы кіраўнік мясцовых камуністаў. Па некаторых дадзеных, спрабаваў уладкавацца на працу ў Крычаўскі гаргаз, на нафтабазу і на Крычаўскую фабрыку другаснай перапрацоўкі чорных мэталаў.*

У лістападзе 2000г. нечакана для ўсіх абласным упраўленьнем адукацыі тав.Белянкоў быў прызначаны на пасаду дырэктара Крычаўскага вышэйшага прафесійнага аграрна-тэхнічнага вучылішча (ВПАТВ) №216. Былы дырэктар вучылішча В.Чумакоў, парушыўшы кантракт, тэрмінова напісаў заяву аб сваім сыходзе.

Настаўніцкі калектыў ВПАТВ №216 з новым прызначэньнем катэгарычна не згадзіўся. Міністру адукацыі Беларусі й начальніку ўпраўленьня адукацыі Магілёўскага аблвыканкаму В.Багданаву быў накіраваны ліст, які падпісалі 94 настаўнікі. У лісьце працоўны калектыў выказаваў абурэньне тым, што кіраваць імі прызначаюць чалавека, які ня мае й ніколі ня меў ніякага дачыненьня да прафтэхадукацыі. Разам з тым было высунутае патрабаваньне альбо пакінуць былога дырэктара, альбо прызначыць новага, – непасрэдна зь ліку настаўнікаў ВПАТВ. Больш за тое, нават прапанавалася кандыдатура С.Бакунова, пэдагога з 25-гадовым стажам працы. У выпадку незадавальненьня сваіх патрабаваньняў настаўнікі абяцалі распачаць страйк у першы ж працоўны дзень Б.Белянкова ў якасьці новага дырэктара вучылішча.

Аднак вылучаны працоўным калектывам на пасаду дырэктара С.Бакуноў нечакана адмовіўся ад гонару ўзначаліць ВПАТВ, а былы кіраўнік В.Чумакоў, нягледзячы на відавочнае раней жаданьне вярнуцца, таксама даў "задні ход". Па некаторых зьвестках, яму прапанавалі высокую пасаду ў райвыканкаме. Настаўнікі-бунтары апынуліся, як гаворыцца, перад "разьбітым карытам", бо ўсе іхныя патрабаваньні згубілі сэнс. Таму, відаць, ніякага страйку й не атрымалася, а вядомы ў горадзе камуніст Б.Белянкоў працягвае сваю кар'еру ўжо на пэдагагічнай ніве.

Пасьля гэтай невясёлай гісторыі чарговым разам адчуваеш крыўду за нашых настаўнікаў, якіх трактуюць нібы простых качагараў.

Андрэй КУЗЬМІН

АД СВАЙГО ІМЯ

Без адзінага кандыдата не перамагчы

Неафіцыйная падрыхтоўка да прэзыдэнцкіх выбараў пачалася. Апошні разгон, які наладзіў мэдыцыне і ахове здароўя Лукашэнка, ёсьць сьведчаньнем таго, што падобныя акцыі будуць нарастаць па колькасьці і напалу. Апазыцыі, якая мае вельмі мала мажлівасьцяў аказваць свой уплыў на электарат, няма чаго рабіць на папулісцкім полі. Яе задача зусім іншая і нашмат цяжэйшая. Ёй трэба "раскруціць" да выбараў адзінага кандыдата ад усіх незадаволеных рэжымам грамадзкіх і палітычных сілаў. Гэты чалавек ня мусіць абвесьціць "вайну" Расеі, але й не павінен аддаць незалежнасьці. Ён ня можа напужаць "нармальную" намэнклятуру, але й не павінен заігрываць з той яе часткай, якая вінаватая ня проста ў "дрэннай" палітыцы, а нават і злачынствах. Ён мусіць быць спрыяльнай кандыдатурай для эўрапейскай і міжнароднай супольнасьці ў сэньсе сваёй дэмакратычнасьці і стаўленьня да правоў чалавека.

Словам, яму не пазайздросьціш. А калі ўявіць сабе тое, над чым яму прыйдзецца працаваць у, па сутнасьці, эканамічна і маральна разбуранай краіне, – жах бярэ! Аднак жа людзі, здольныя ўзяцца за такую працу, ёсьць, дзякуй Богу, у нашай Беларусі. Спасярод іх уся аб'яднаная апазыцыя і павінна знайсьці лепшага.

Ратуй толькі Божа ад Чыгіроў і Статкевічаў! Падобных кандыдатаў яшчэ й сама ўлада выставіць, каб прадэманстраваць выбарчую напругу і "дэмакратычнасьць". Рэальныя ж апанэнты рэжыму могуць, як гэта адбываецца апошнім часам у нас, і не дажыць да выбараў, бо становіцца жахлівым правілам зьнікненьне вядомых і небясьпечных для рэжыму людзей.

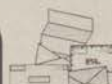
...Ніякага намеру вучыць апазыцыю ў мяне няма. Я зьвяртаюся да электарату, да ўсіх нас – як тое гаворыцца, простых людзей. Прэзыдэнцкія выбары, шаноўныя, прайграць нельга! За гэтай паразай (яна будзе паглядаць на нас з партрэта Лукашэнкі) канчатковую паразу пацерпіць краіна як такая. Тады – бывай Незалежнасьць, Дэмакратыя, Прыстойнае Жыцьцё, Вера і Воля...

Ёсьць час вызначыцца. Ёсьць час паверыць апазыцыі, якая добра праявіла сябе падчас нядаўняга Байкоту-2000. Ёсьць час адчуць сябе не натоўпам пад гіпнозам БТ, а народам, вартым лепшай долі. Народам, які за апошнія 6 год разьлічыўся сваімі пакутамі за папярэднюю выбарчую памылку. Не дапусьцім, сябры, яе паўтарэньня!

Сяргей САКОЛЬСКІ

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта.
Заснаваная Магілёўскім ГА
«КОЛА СЯБРОЎ».
Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.
Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэл./факс: 31-04-15, 22-97-82.
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

...афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 46. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 23.11.2000 г. а 17.05.